

A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL 2022. ÉVRE VONATKOZÓ ELLENŐRZÉSI TERVE

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) a 2022 évi ellenőrzési tevékenysége során

- a jogkövető magatartást tanúsító és együttműködő adózók tevékenységének segítése céljából támogatást nyújt részükre a hibák, hiányosságok kijavítása érdekében,
- a szándékos adóelkerülést tanúsító adózókkal szemben határozottan, a jogszabályok által biztosított teljes eszköztárral fellép,
- a kockázatelemzések alapján a kockázatok súlya és az adózók jogkövetési hajlandósága szerint jogkövetési vizsgálatot, adó-, vámellenőrzést, vagy támogató eljárást folytat le.

A NAV ellenőrzési tevékenysége 2022 évben **négy fő területre** koncentrálna:

1. Jelentős költségvetési kockázatot hordozó tevékenységek ellenőrzése

- webhelyeken, portálokon értékesítők,
- élelmiszeriparral, mezőgazdasággal összefüggő árukat, terményeket forgalmazó, beszerző adózók (cukor, étolaj, sajt, kávé, csokoládé, liszt, ásványvíz, üdítőital, mák, dióbél, rizs, szója, műtrágya), valamint élelmiszeripari termékek előállítását végzők,
- építőipari-, valamint építőanyag-kereskedelmi tevékenységet folytatók,
- (használt) gépjármű- és gépjármű alkatrész kereskedelmi, valamint gépjárműjavítás tevékenységet végzők,
- ingatlanközvetítői tevékenységet végzők,
- számítástechnikai-termékek kereskedelmével foglalkozók,
- turizmus, vendéglátás, szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytatók,
- zöldség-gyümölcs nagykereskedelemben érintett vállalkozások,
- futár tevékenységet folytatók, ideértve az ételkiszállítást végző vállalkozásokat,
- személyszállítási tevékenységet végzők (taxi, telekocsi),
- a szezonális termékek ideiglenes árusítóhelyeken történő értékesítését végzők,
- távol-keleti termékeket árusító, textil (kis)kereskedelmi tevékenységet folytatók.

2. A rendelkezésre álló adatok alapján költségvetési bevételi szempontból kockázatot hordozó adóalanyok célzott kockázatelemzésen alapuló ellenőrzése

Az online adatszolgáltatási kötelezettségek (online számla és online pénztárgép) lehetővé teszik a beérkezett adatok elemzését, amelyek felhasználásával a NAV hatékonyan képes a számlázási láncok feltárására, a csalárd adózói magatartással okozott általánosforgalmiadó-bevétel kiesés megakadályozására.

Kiemelt feladat a nemzetközi információcsere keretében érkező adatok hasznosítása, az Európai Unió és az OECD adóelkerülő magatartásokra vonatkozó irányelveinek figyelembevételével az adózási szempontból nem együttműködő országokkal kapcsolatban álló és onnan nyereséget szerző adózók kockázatelemzésen alapuló ellenőrzése. Emellett kiemelt feladat ezen társaságok transzferár szempontú kockázatelemzése.

A gyors (közel azonnali) hatósági reakció kiemelt feladat a nagy élők munkae-igényű foglalkoztatással összefüggő csalárd adózói magatartás feltárása érdekében a „Foglalkoztatotti riaszt” rendszer adataira támaszkodva, különösen a vagyoni védelmi tevékenységet folytatók, a munkae- kölcsönzéssel, valamint a takarítással foglalkozók körében.

Az elmúlt években alapjaiban megváltozott a kereskedelem, jelentősen megnövekedett az e-kereskedelmi forgalom, amit a pandémiahelyzet még inkább erősített, az ehhez kötődő – import során jelentkező – alulértékelés, valamint a közösségi és belföldi forgalomban realizálódó áfa-kikerülés egyidejű terjedésével. Ez a folyamat a csalárd kereskedelemben érintett adózói köröket újszerű magatartásra ösztönözte, amelyhez az adóhatóságnak is alkalmazkodnia kell. A közvetett vámjogi képviselők beiktatásával bonyolított eljárások esetében kiemelt figyelmet kell fordítani ezen képviselők mögött megbújó eltűnő importőrökre, mivel jelentős kockázatot hordoz, hogy – az áfalevonás jogának engedményezése következtében – tényleges áfafizetés sem Magyarországon, sem az EU más tagállamaiban nem történik.

A megváltozott adózói magatartásra az adóhatóságnak is újszerű módszerekkel szükséges reagálnia. Az ellenőrzés célja az azonnali fellépés azon ügyletek esetében, melyeknél az áru Magyarországon lefolytatott import vámkezeléssel nyeri el az uniós státuszt. Az időbeni hatósági fellépés lehetőséget nyújt a kockázat korai felismerésére még azon a ponton, amikor az áru vámfelügyelet alatt áll, és az ügylet dokumentációja, valamint az ügyfél és képviselője elérhető. Ezen eljárás során az ellenőrzés egyrészt az importőr vállalkozás, másrészt indokolt esetben az ügyletben eljáró vámjogi képviselő tekintetében folytatandó le annak érdekében, hogy a kapcsolódó közterhek indokolatlan megfizetése nélkül ne kerülhessen szabad forgalomba az EU területére szánt áru. Emellett további eljárások lefolytatása is szükséges lehet azért, hogy az adóhatóság a költségvetési károkat minimalizálja vagy reparálja (ideértve különösen az ideiglenes biztosítási intézkedéseket, illetve a pénzkövetelés biztosítási intézkedéseket).

3. Kiemelt adózók ellenőrzése

A költségvetési bevételek biztosítása okán a **kiemelt- és legnagyobb adóteljesítményű adózók ellenőrzése**, nemzetgazdasági súlyuknál fogva a NAV ellenőrzési tevékenységének középpontjában áll.

A nemzetközi információcsere alapján fogadott adatok (országokéinti jelentések, határon átnyúló konstrukciók) kockázatelemzésével 2022-ben nagyobb hangsúlyt kap a határon átnyúló ügyletek ellenőrzése.

4. Önkéntes jogkövetés támogatása

a) Támogató eljárások

Folyamatos kockázatelemzés alapján a kockázatok súlya és az érintett adózói kör jogkövetési hajlandósága szerint az adó- és vámigazgatóságok az illetékességi területükbe tartozó adózóknál támogató eljárásokat folytatnak le.

b) Alapvető devianciák folyamatos monitoringja

A folyamatos monitoring keretében feladat

- az újonnan alakult vállalkozások folyamatos kockázatelemzése és ellenőrzése;
- a személyi változással érintett vállalkozások folyamatos kockázatelemzése és ellenőrzésre kijelölése;
- az Online Számla rendszer adatai alapján folyamatos kockázatelemzés és kiválasztás szerinti ellenőrzés;
- az Online pénztárgéppel kapcsolatos kötelezettségek ellenőrzése;

- az áfabevallást be nem nyújtó, vagy nullás adókötelezettséget valló, de kontroll alapján tevékenységet folytató, áfakontroll-eltéréssel rendelkező, illetve az „alvó státuszról feléledő” társaságok ellenőrzése;
- a személyi jövedelemadó visszaigénylést, visszatérítést tartalmazó bevallások kiutalás előtti ellenőrzése
- a jövedékiadó-köteles tevékenységek ellenőrzése;
- a Népegészségügyi termékadó adókötelezettséghez kapcsolódó vizsgálatok;
- az áruk-, termékek és szolgáltatások helyszíni ellenőrzése és ezek tapasztalatai alapján indított ellenőrzések.

A 2022 évben tervezett ellenőrzések fő irányai:

<i>Támogató eljárások</i>
a 2021. évi adatok alapján a foglalkoztatotti bejelentések és a járulékbevallások közti (T1041-08-as bevallás) eltéréssel rendelkező adózók
a beérkezett nemzetközi automatikus információcsere-adatok, illetve más kontrolladatok alapján adókötelezettséget nem megfelelő mértékben, vagy egyáltalán nem teljesítő adózók
a gépjármű, és gépjárműadó adatok alapján cégautó adót nem fizető adózók
családi járulékkedvezményt érvényesítő adózók
a 2021. július 1-től a műanyag hordtasakok adózásának vonatkozásában megváltozott adózási tételekre vonatkozó szabályok alkalmazásában érintett adózók
népegészségügyi termékadó-köteles termékeket gyártó adózók
<i>Folyamatos feladatok</i>
Kiemelt ágazatok, tevékenységek ellenőrzése
- webhelyeken, portálokon értékesítők
- élelmiszeriparral, mezőgazdasággal összefüggő árukat, terményeket forgalmazók, beszerzők (cukor, étolaj, sajt, kávé, csokoládé, liszt, ásványvíz, üdítőital, mák, dióbel, rizs, szója, műtrágya), valamint élelmiszeripari termékek előállítását végzők
- építőipari-, valamint építőanyag-kereskedelmi tevékenységet folytatók
- (használt) gépjármű- és gépjármű alkatrész kereskedelem, valamint a gépjárműjavítás ágazat
- számítástechnikai-termékek kereskedelmével foglalkozók
- turizmus, vendéglátás, szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytatók

- zöldség-gyümölcs nagykereskedelemben érintett vállalkozások
- futár tevékenységet folytatók, ideértve az ételkiszállítást végző vállalkozásokat
- személyszállítási tevékenységet végzők (taxi, telekocsi)
- a szezonális termékek ideiglenes árusítóhelyeken történő értékesítését végzők
- távol-keleti termékeket árusító, textil (kis)kereskedelmi tevékenységet folytatók
- a hatósági árazás körébe bevont termékek kereskedelmével foglalkozó adózók ellenőrzése
- szokásos piaci ármegállapító határozatban foglalt feltételek teljesítésének ellenőrzése
Munkaviszonnyal, foglalkoztatással összefüggő ellenőrzések
- a foglalkoztatói bejelentések nyomon követése alapján az új foglalkoztatóknál jogkövetési vizsgálatok végzése, a korábbi foglalkoztatóknál a bejelentési kötelezettségek helyzetének felülvizsgálata
- helyszíni ellenőrzések fokozása, feketefoglalkoztatással szembeni fellépés a szabályszerű foglalkoztatás érdekében
- az egyszerűsített foglalkoztatás szabályszerűségének a vizsgálata
- katas szerződések folyamatos vizsgálata, a jogviszonyok valós körülményeinek feltárása
- a biztosított bejelentésben szereplő, de a bevételek alapján bevételekben nem szereplő foglalkoztatottak esetében a jogviszony megszűnésével kapcsolatos bejelentési kötelezettség ellenőrzése
A gazdálkodói tevékenység folytatásával összefüggő ellenőrzések
- székhelyszolgáltatást nyújtó és a székhelyszolgáltatást igénybe vevő adózók ellenőrzése
- valódi székhellyel nem rendelkező adózók kockázatelemzésen alapuló ellenőrzése
- azon adózók ellenőrzése, amelyeknél a székhely és a képviselő állandó lakcíme eltérő igazgatóság illetékességi területén van
- illetékességet váltó adózók ellenőrzése
Általános forgalmi adó kötelezettségek vizsgálata
- általánosforgalmiadó-visszaigénylést tartalmazó bevételek kiutalás előtti ellenőrzése
Jövedéki adóval kapcsolatos kötelezettségek vizsgálata
- jövedékiadó-visszaigénylést tartalmazó bevételek kiutalás előtti ellenőrzése
- jövedéki kiskereskedelmi egységben, közterületen, piacon, vásáron, jövedéki kiskereskedő üzemanyag-töltő állomása shopjában, dohánytermék értékesítési helyén, a Jöt. vonatkozó előírásai szerinti árueredet és a birtoklás jogszerűségének ellenőrzése,

<p>illetve a dohánytermék-kiskereskedő dohánytermékek értékesítési helyén a dohánytermékek nyomon-követhetőségéhez kapcsolódó ellenőrzése</p>
<ul style="list-style-type: none"> - célzott jövedéki vizsgálatok központi kijelölés alapján
<ul style="list-style-type: none"> - tagállami együttműködés keretében történő ellenőrzések jövedéki termékek értékesítésének feltárása érdekében
<p>Személyijövedelemadó-kötelezettségek vizsgálata</p>
<ul style="list-style-type: none"> - gyermeket nevelő magánszemélyek adó-visszatérítéséhez kapcsolódó ellenőrzés
<ul style="list-style-type: none"> - személyi jövedelemadót érintő, visszaigénylést tartalmazó bevallások kiutalás előtti ellenőrzése
<ul style="list-style-type: none"> - egyéni vállalkozók adókötelezettségeinek ellenőrzése
<p style="text-align: center;"><i>Tematikus feladatok</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> - kiemelt adózók ellenőrzése (a jövedéki adó vizsgálata az átfogó vizsgálatoknak részét képezi)
<ul style="list-style-type: none"> - társasági adót érintő adókedvezmények igénybevételének kötelező ellenőrzése (fejlesztési adókedvezmény igénybevételének ellenőrzése, energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezményének ellenőrzése)
<ul style="list-style-type: none"> - kivaalanyok ellenőrzése
<ul style="list-style-type: none"> - környezetvédelmi termékdíj-kötelezettséghez kapcsolódó vizsgálatok
<ul style="list-style-type: none"> - ingatlan-, illetve telekértékesítésből származó jövedelmet be nem valló adózók ellenőrzése
<ul style="list-style-type: none"> - szja rendelkező nyilatkozatok tekintetében a legnagyobb összegű kiutalásban részesülő kedvezményezettek vizsgálata
<ul style="list-style-type: none"> - ingatlanközvetítők ellenőrzése
<ul style="list-style-type: none"> - azon adózók ellenőrzése, akiknek két egymást követő üzleti évben (2020-2021) a nettó árbevétele meghaladta mindkét év tekintetében a 60 milliárd Ft-ot és az adózott eredményük mindkét évben nulla vagy negatív volt
<ul style="list-style-type: none"> - transzferár ellenőrzések az autóiipari szektorban
<ul style="list-style-type: none"> - az országokénti jelentések és a határon átnyúló konstrukciók alapján kockázatosnak minősített tranzakciók ellenőrzése